

rer det Punkt, den sidste ærede Taler omtalte, nemlig Spørgsmaalet om Valgercensus ved Siden af Valgbarhedsensus. Det er dem, der have Lidet at give, der ere tilbøielige til at spare, siges der. Bistnok er Hensynet til egen Byrde og Gyne en god Raamindeelse til at spare; men troer man, at Sparfommeligheden kun findes hos dem, der spare til deres eget Bedste, da ville de, der kun have Lidet at give, ogsaa være tilbøielige til kun at sætte faadanne Mænd til at bestyre deres Anliggender, om hvem de vide, at de have ligesaa Lidet som de selv, eller dog ikke meget Mere, og hos hvem de derfor efter denne Beregning ene kunne vente den rette Stræben efter Sparfommelig-
hed. Hvis man altsaa lægger hele Valgretten i deres Hænder, der kun have Lidet, vil der være en Tendens til alene at vælge dem, der have Lidet, og dette vil have en stor Indflydelse, om man end sætter en Valgbarhedsensus. Man vil da imellem de Valgbare ikke udsøge dem, der repræsenterer den største Dygtighed og den fleersidigste Interesse for Anliggenderne, men dem, som antages at staae ikke paa deres egen Glasfes almindelige Standpunkt, men paa det samme Standpunkt som Valgerne selv. Dette vil overalt blive Tilfældet, og vil man derfor have de større Formuer og Besiddelser repræsenterede i Communerne, troer jeg ikke, at man bør glemme dette. Jeg troer nu forresten, at det selv med Hensyn til Sparfomhed ikke er klogt handlet af Valgerne at følge den Vej, jeg antydede, de ville være tilbøielige til at følge; thi til at spare hører ikke blot Villien, men der hører ogsaa Forstanden, og til at spare i stor Stil og i Længden hører en Forudseenhed, der berover paa Dvælse i at bestyre Anliggender af større Omfang og paa Gyne til at gjøre Besregninger ikke blot over det Nærmeste. Jeg vilde derfor ønske, at der i alle vore offentlige Forhold og navnlig i vore communale Anliggender udviklede sig, hvad vi ikke have mødtaget i Ury, men hvad der i England, som jo er det Land, vi altid citere som Exempel, bestaaer som en Tradition og derfor ikke behøver at sikkes ved Regler, skjøndt disse ikke ganske savnes, om de end ikke omtales, fordi de ikke ere nødvendige i dette Dieblif. Der har man

nemlig Respect ogsaa for den Art af Dygtighed, der viser sig i Erhvervelsen og Bevarelsen af Formuen, og for den Selvstændighed, der berover paa dens Besiddelse. Jeg troer, at jeg tør sige dette; thi siden der er Tale om Egoisme, troer jeg vel, at man vil tillægge ogsaa mig saameget deraf, at jeg ikke kan have nogen særdeles Forkærlighed for de store Formuer eller for Standsforrettigheder. Naar man siger, at det kun er dem, der have Lidet at give, der ere tilbøielige til at spare, naar man ikke troer, at der er Mange, som selv kunde give Meget, der just ville spare for Andres Skyld, der have mindre Gyne, da maa man ogsaa finde det rimeligt, at Andre kunne frygte for, at de Sparfomme stundom kunne stræbe at spare især for sig selv, om Besparelserne just ikke blive saa store for de Andre (Hør!) Jeg siger ikke, at det vil skee, men jeg siger, det er en Betragtning, som man ikke skal tabe af Sigte ved disse Forhandlinger. Jeg kommer herved til et andet Punkt i den ærede før nævnte Rigsdagsmands Uttringer, med Hensyn til hvilket jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger. Man har i denne Sag talt om det conservative Element i Communalbestyrelsen som i Staten i det Hele, og den ærede Ordfører har anerkjendt dets Betydning og Vigtighed, idet han tog dette Begreb i den sædvanlige Forstand. Nu ønsker jeg vistnok ikke, at de conservative og reformatoriske Bestræbelser i Staten skulle betragtes som væsentlig knyttede til de Mænds Stilling, Fødsel eller Vilkaar, som arbejde i den ene eller den anden Retning. Jeg troer virkelig, at der gives en uegennyttig conservativ og en uegennyttig reformatorisk Bestræbelse, at navnlig den sidste Art af Bestræbelser fremmes med stor Iver af Mange, der ikke behøve for deres eget Bedkommende at ønske en Forandring i de bestaaende Tilstande; men den Tale, her hørtes igaar af den ærede Rigsdagsmand fra Holbek Amts 2det District (Tscherning) om, hvo der var conservativ, og hvilket der var det conservative Element, havde et meget stærkt Præg af den eiendommelige frie Maade, hvorpaa han her stundom behandler vedtagne Begreber og Ord. Navnet conservativ vil han, skjøndt hans Bestræbelser — og